

اثر دما و طول دوره‌ی سرما بر گل‌انگیزی سوخ‌های دو رقم پیاز خوراکی

^۱ ناهید مرادی معتقد، فرشاد دشتی^{۲*}

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان

^۲ دانشیار گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان

* نویسنده مسئول: Dashti1350@yahoo.com

چکیده

به‌منظور القای گلدهی و تولید بذر پیاز، تعیین نیاز سرمایی این محصول اهمیت دارد. در تحقیق حاضر جهت تعیین نیاز سرمایی دو رقم پیاز قرمز آذرشهر و سفید قم در چهار دوره زمانی (۲، ۴، ۶ و ۸ هفته‌ای) در دماهای ۵، ۱۰ و ۱۵ درجه سانتی‌گراد قرار گرفتند. آزمایش به‌صورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی و با سه تکرار انجام شد. پس از اعمال تیمارها جهت تعیین تورم جوانه زایشی با میکروسکوپ الکترونی (Scanning Electron Microscope) از مریستم آن‌ها عکس‌برداری شد. از هر تیمار ۱۰ عدد سوخ جهت مشاهده ساقه گل‌دهنده و گل‌آذین کشت گردید. نتایج آزمایش‌ها نشان داد که دو هفته اعمال تیمار سرما تأثیری در بهارش هیچ‌کدام از ارقام نداشت. اعمال سرما طی چهار هفته باعث شد نیمی از مریستم‌های هر دو رقم متورم شوند. رقم قرمز آذرشهر در دمای ۵ درجه سانتی‌گراد و رقم سفید قم در دماهای ۱۰ و ۱۵ درجه سانتی‌گراد طی شش هفته پس از اعمال تیمارها به‌طور کامل متورم شده و منجر به بهارش در ارقام شد. همچنین تیمار هشت‌هفته‌ای نیز در هر دو رقم منجر به بهارش آن‌ها بالای ۸۰ درصد گردید. گیاهانی که در آن‌ها بهارش صورت گرفته بود پس از کشت در گلخانه گل‌آذین‌های نرمال تولید کردند.

کلمات کلیدی: سفید قم، قرمز آذرشهر، گل‌انگیزی، بهارش، SEM